

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקה
סתימאה דעתיקה
לאתגליא לעתידי-לבא

י"ז בעז"ה ע"י "מכון אור האורות"
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

האזנה

B48148@gmail.com

הפנתה

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

עם 'לקוטי-תפלות' על הפרשה

- לעשות מהתורה: 'תפלות' - ולהעלות שעשועים פאלו להשם-יתברך שלא עלו לפניו מימות עולם -

גליון 98

פרשת וארא תשב"א

הנלחמים זה עם זה, כשאחד רואה שחברו מתגבר - הוא מתגבר יותר וכו', וכמבאר בהתורה: "ויאמר בעז" וכו' סימן ס"ה, ובמקום אחר.

ומזה באים כל הנפילות רחמנא-לצלן, והתרחקות של כל בני-אדם, ובפרט של הפשרים שהתחילו להתקרב ונתרחקו, רחמנא-לצלן.

ועל-כן כשבא משה לנאלם - "ויאמן העם וכו', ויקדו וישתחוו" (שמות ד, לא) - שעל-ידי-זה התחילה הנאלה.

אבל הסטרא-אחרא התגברה מאד, והכביד לב פרעה עד שאמר (שם ה, ב): "מי ה'" וכו', ואמר (שם שם, ט): "תכבד העבדה" - בכבודות עצום שלא לתן להם תבן.

וזה היה נסיון לישראל, להתחזק אז דיקא באמונה, להאמין כי בודאי דבר ה' על-ידי משה נאמן ביתו - בודאי יקום לעולם, כאשר באמת רב הפשרים הלכו בזה.

אבל נמצאו חולקים 'דתן-ואבירם', שהטעו רבים אחריהם, עד שיצאו נצבים לקראת משה ואמרו

"וידבר אלקים אל משה, ויאמר אליו אני ה'"
(שמות ו, ב)

א. לקוטי-הלכות, פריקה-וטעינה ד, יד-טו - באמת: אם היו הכל שומעים לקול הצדיקי-אמת לילך בדרך זה - להאמין תמיד בהשם-יתברך שהכל לטובה, ולתן שבה והודיה תמיד להשם-יתברך בין בטובו בין בעקו, כמו שקתוב (תהלים נו, יא): "בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר" - בודאי היו מתבטלים כל הצרות וכל הנלויות לגמרי, וכבר היתה גאלה-שלמה.

אך עקר עפוב הנאלה בכלל ובפרט - הוא על-ידי 'רבוני החולקים', שהם בחינת 'דתן-ואבירם' שיצאו נצבים לקראת משה וכו'.

פי באמת: אף-על-פי כשמודים להשם-יתברך, שעל-ידי-זה מתבטלים כל הצרות הנמשכין מהפעלות-משתנות וכו', עד שמתבטל הצרה לגמרי וכו', אף-על-פי-כן "את זה לעמת זה עשה האלקים" (קהלת ג, יד), ותכף שמתחיל איזה צמיחת קרן ישועה, אזי תכף הסטרא-אחרא והמסטינים מתגרים ביותר ויותר, לקטרג ולהגביר הצרה חס-ושלום, כמו שני בני-אדם

(שם שם, כא): "ירא ה' וכו' - פאלו הם מקנאים קנאת ה' צבאות, וטוענים בעד ישראל ומוסרים דין לשמים על משה רבנו - שמוסר כל נפשו בעדם, עד שאומרים: "ירא ה' עליכם וישפט".

ומרובי מחלוקותם - התגברו הפעלות-משתנות, להעלים חס-ושלום התגלות אחדות-הפשוט, שמשם כל הגאולה. והמחלקת הרע שלהם התגבר - עד אשר: "העשק יהולל חכם ויאבד את לב מתנה" (קהלת ג, ז) - "שהוא לב משה" (שמות-רבה ג, ב), עד שמשם מעצם צרתו אמר (שם שם, כב): "למה הרעתה לעם הזה, למה זה שלחתני" - פי הלא זה דברי גם מקדם, שלא רציתי לילך בשליחות זה, מחמת רבוי החולקים וכו'.

והשיב לו השם-יתברך: שבודאי הוא יגמר את שלו ברחמי הגדולים, ובזכות-אבות, ובזכות אהרן והכשרים הנלוים אליו המאמינים במשה באמת, ומבטלים שנוי דעתם, שהם בחינת הפעלות-משתנות - לדעה אחת של משה, שעל-ידי-פלצה נכללים באחדות-הפשוט, כנ"ל, ועל-ידי-פלצה תהיה הגאולה בשלמות.

וזוה (שמות ג, ב): "וידבר אלקים אל משה, ויאמר אליו אני ה'" - שהוכיחו השם-יתברך על שאמר (שם ה, כב): "למה הרעתה".

וזוה: "וידבר אלקים אל משה, ויאמר אליו אני ה'" - הינו בחינת (תהלים ק, ג): "דעו כי ה' הוא האלקים" המבאר בסוף התורה הנ"ל (ח"ב ב) שפרש שם: שכל הפעלות-משתנות הנמשכים משם אלקיים - כלם כלולים בה' [הג"ה] שהוא אחדות-הפשוט, עין-שם.

וזוה: "וידבר אלקים אל משה, ויאמר אליו אני ה'" - פי הכל אחד, כי ה' הוא האלקים, פי כל הפעלות-משתנות, כלולים באחדות-הפשוט, ובודאי יגמר את שלו לגאולם.

פי פרעה אמר: "מי ה'" - פי לא האמין בשם ה' [הג"ה], פי "יניקתו היה רק משם אלקיים" (פרי-עצ-חיים, חג-מצות פ"ה), פי רצה להפריד חס-ושלום בין שם ה' [הג"ה] לשם אלקיים, שזה עקר הפרוד חס-ושלום.

הינו: פי רצה לכפר ולהפריד הפעלות-משתנות מאחדות-הפשוט, מחמת שאי-אפשר להבין זאת בשכל, כמו שמבאר שם.

אבל השם-יתברך הפהו מפות גדולות, והציל ישראל מכלם, והראה מופתים גדולים ונוראים, שעל-ידי-פלצה ראה בעיניו: שכל הפעלות-משתנות הם מאחדות-הפשוט - עד שהכרח להודות בעצמו, ואמר (שמות ט, כז): "ה' הצדיק".

וכן מתנהג עתה: שכל מה שמתעורר איזה צמיחת קרן ישועה בכלליות או בפרטיות - אזי תכף מתגבר שכנגדו יותר ויותר, כמו שני בני-אדם הנלחמים וכו' כנ"ל. ואם ירצה להתגבר עוד יותר, מתגברים הם עוד יותר ויותר וכו'. עד שנתעקם לב הרבה, פאלו אי-אפשר עכשו חס-ושלום לשוב ולהתקרב להשם-יתברך.

אבל סוף כל סוף, יגמר השם-יתברך את שלו, ויגאלנו גאולה-שלמה, על-ידי זכות-אבות, ועל-ידי כח הצדיקי-אמת, והכשרים הנלוים אליהם המאמינים בהאמת והולכים בדרך הנ"ל: להאמין שהכל לטובה, ולתת שבה והודיה להשם-יתברך תמיד בשמחה, ולהתחזק על-ידי זה להתפלל ולהתחנן להשם-יתברך.

ועל-ידי-זה יושיענו השם-יתברך, ויציילנו ויוציאנו מכל הצרות והדחקות, וימהר לגאלנו גאולה-שלמה שאין אחריה גלות, במהרה בימינו אמן כן יהי רצון.

"וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא-ל ש-ד-י, ושמי ה' לא נודעתי להם. וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען, את ארץ מגריהם אשר גרו בה. וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל וגו'" (שמות ג, ג-ד)

ב. ח"ב עט (ראשי-פרקים של רבנו ז"ל - ועין בפנים באור מזהרנ"ת ז"ל על הראשי-פרקים של הפרשיות תולדות-ויצא) - "וארא אל אברהם וכו' בא-ל ש-ד-י" (שמות ג, ג) - זמן וגבול גלות.

"ושמי ה'" (שם), כשידפקו על דלתי רחמים קדם הקץ (אור-חיים שמות שם - עין-שם) - זהו 'התקרבות הזמנים'.

"וגם הקמתי את בריתי וכו', לתת להם ארץ מגריהם" (שם שם, ד), "תותבותהון" (תרגום-אונקלוס על 'מגריהם' - והוא לשון: 'תשובה').

"וגם אני שמעתי נאקת בני ישראל" - זה 'קול'.

"מגריהם" - אסיפת הניצוצות בתשובה לארץ ישראל ("מגריהם" לשון מגור' אוצר - דגל מחנה אפרים, פרשת וארא). "בונה ירושלים, נדחי ישראל יבנס" (תהלים קמז, ב).

ג. ח"א נו, ז - גדל ה'רחמים', תלוי בגדל ה'דעת' וכו'. וזה בחינת (שבת קד): **"מאמר פתוח, נאמן פשוט"**. **"מאמר פתוח"** - זה בחינת 'התגלות הדעת', כי ה'דבור' הוא 'התגלות הדעת', כמו שכתוב (משלי ב, ו): **"מפיו דעת ותבונה"**. **וב'מצרים' שהיה ה'דעת' בגלות, כמו שכתוב (שמות ו, א): "ושמי ה' לא נודעתי להם" - היה גם ה'דבור' בגלות (זמר וארא כה:), בבחינת (שם ד, י): "כבד פה וכבד לשון"**.

וכשיצאו מ'מצרים', שיצא ה'דעת' מהגלות - יצא ונפתח ה'דבור'. וזה בחינת **"מאמר פתוח"** - שנפתח ה'דבור' ונתגלה ה'דעת'.

ועל-ידי 'התגלות הדעת' - נתפשט נאמנות השם יתברך, ונפר שהוא נאמן, מבטיח ועושה, וזה בחינת: **"נאמן פשוט"** - שנתפשט נאמנותו כנ"ל.

אבל ב'מצרים' שהיה ה'דעת' בגלות - לא נתפשט ונתגלה נאמנותו. וזה שפרש רש"י: **"ושמי ה' לא נודעתי להם"** - **"לא נפרתי במדת אמתית שלי"**. שעל-ידי שלא נתגלה ה'דעת' ב'מצרים', על-ידי-זה לא נפר נאמנותו כנ"ל - כי ה'חסד' תלוי ב'דעת' כנ"ל.

ועל-כן היה גאלת מצרים על-ידי משה, כי עקר ה'גאלה' על-ידי ה'דעת', כמו שכתוב (שמות טז, ו): **"וידעתם פי ה' הוציא אתכם וכו', למען ידעו וכו' (ויקרא כג, מג)**.

"לכן אמר לבני ישראל וגו', וידבר משה בן אל בני ישראל" (שמות ו, ט)

ד. ח"א ל, ב - כל מה שהוא קטן ביותר ומרחק ביותר מהשם-יתברך, הוא צריך רבי גדול ביותר. כמו שמצינו בעת שהיו ישראל במדרגה קטנה מאד, דהינו במצרים, שהיו משקעים במ"ט שערי טמאה, היו צריכים רבי גדול ומלמד גדול ונורא מאד, דהינו משה רבנו עליו-השלוש.

כי כל מה שהוא קטן ומרחק ביותר, צריך מלמד גדול ביותר, שיהיה אמן בזה, שיוכל להלביש

שכל-עליון בזה, דהינו: 'השגתו יתברך-שמו', לקטן ומרחק כמותו. כי כל מה שהחולה נחלה ביותר, צריך רופא גדול ביותר.

על-כן אין להאדם לומר: **"די לי אם אהיה מקרב אצל איש נכבד וירא-השם, אף שאינו מפלג במעלה, פי הלואי שאהיה מקדם כמהו!"**

אל יאמר כן! - כי אדרבא: כפי מה שידע אנש בנפשה גדל פחיתותו וגדל רחוקו, שנרחק מאד מהשם-יתברך, כל אחד ואחד כפי מה שידע בנפשו - וכמו-כן כל מה שידע בעצמו שהוא מרחק ביותר - צריך לבקש לנפשו רופא גדול מאד מאד, הגדול במעלה ביותר!

דהינו: שיחזיר ויבקש תמיד לזכות להתקרב להרבי הגדול מאד כנ"ל! - כי כל מה שהוא קטן ביותר, צריך מלמד גדול ביותר כנ"ל! **[תפלה א]**

והוצאתי אתכם. והצלתי אתכם. וגאלתי אתכם. ולקחתי אתכם (שמות ו, יז)

"מנין ל'ארבעה פוסות'? - רבי יוחנן בשם רבי בנייה: כנגד ארבע גאולות וכו' 'והוצאתי, והצלתי, וגאלתי, ולקחתי'. רבי לוי אמר: כנגד ארבעה מלכיות" (ירושלמי פסחים פ"ה ה"א; בראשית-רבה פח, ה; שמות-רבה ו, ד)

ה. ח"א ל, ו; ח"א קלה - לפעמים נופל חס-ושלום ה'מלכות-דקדשה', לגלות של 'ארבע-מלכיות' - כי "ה'מלכות' הוא בחינות ד'ל"ת" (תקוני-זוהר פג:), **"בגין דלית לה מגרמה כלום"** (הקדמת הזוהר יא).

ומי יכול לסבל את קול הצעקה והזעקה הגדולה, כשנופל בחינות ה'מלכות' ביניהם חס-ושלום, בבחינות (קהלת ט, יז): **"זעקת מושל בפסילים"** - דהינו: ה'זעקה' כשנופל ה'ממשלה', בחינות ה'מלכות' - בין הפסילים'.

וצריך לראות לחתך ולהבדיל ה'מלכות-דקדשה' - מבין ה'ארבע-גליות' של הארבע-מלכיות, ולהעלותה משם.

ועקר עלייתה: על-ידי בחינות ה'חסד'. שעל-ידי ה'חסד' - קוצרין וחותכין המלכות, ומבדילין אותה מהם, ומעלין אותה אל 'אור-הפנים' המאיר ב'שלש-רגלים'.

ועל-כן יש 'ארבע בחינות' בכל רגל: ב'פסח' הם 'ארבע פוסות'. ב'שבועות' וכו'. ב'ספות' וכו'. כנגד בחינת הדי' הנ"ל, בבחינת 'מלכות' הנ"ל, שצריך

להעלותה אל האור־הפנים' - על־ידי שמחות המצוות, שמתקבצין לתוך הרגלים (עין בפנים).

"וידעתם כי אני ה' אלקיכם, המוציא

אתכם מתחת סבלות מצרים" (שמות ו, ז)

ו. ח"א נא, בסוף - כל החסרונות שיש לאדם, פרנסה, בנים, בריאות־הגוף, וכל שאר החסרונות - הכל הוא ב'הסרון־הדעת'. ואף שיש חסרים לגמרי מה'דעת', ועם־כל־זה יש להם כל־טוב, באמת כל מה שיש להם אינו כלום. וכן להפך: השלם בדעת שיש לו חסרון, באמת החסרון אינו כלום.

וגם ה'גלות', הוא רק מ'הסרון־הדעת', כמו שכתוב (ישעיה ה, יג): **"לכן גלה עמי מבלי דעת"**.

ועל־כן היתה 'גאלת־מצרים' על־ידי משה, שהוא היתה בחינת ה'דעת'. (זהר פקודי רכא).

וזה שכתוב (שמות ו, ז): **"וידעתם כי אני ה' המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים" - פי עקר ה'גאלה' על־ידי ה'דעת'.**

וגם לעתיד, ש'תמלא הארץ דעה' (ישעיה יא, ט), שיתגלה ה'דעת' - ידעו שאין שום רע בעולם כלל, רק פלו טוב וכלו אחד.

ז. חיי־מוהר"ן רא - לענין 'מלבושי־כבוד', שצריך לאיש כשר' להדר שיהיה מלבש כראוי אם אפשר לו, ולא יהיה בזוי. פי גם להצדיק, אין מקרבין עצמן רק על־ידי 'מלבושיו', שרואין שהוא מלבש בכבוד, על־ידי־זה הוא נחשב בעיניהם להתקרב לו, ואם לא היה מלבש לא היה נחשב כלל בעיניהם.

ענה ואמר: הלא גם השם־יתברך היה מתלבש עצמו ב'מצרים', כי כל ה'מעשה של מצרים', היא פלה בחינת 'לבושיו', שהיה בהכרח שיתלבש עצמו השם־יתברך בבכול, באלו ה'מעשיות של מצרים', עד שאחר־כך התחילו להפיר אותו יתברך בעצמו בבכול, ובכל־פעם הפירו אותו יותר ויותר, והפירו גדלתו יתברך בכל־פעם יותר.

אבל בתחלה לא היה אפשר שיתקרבו אליו, כי אם על־ידי בחינת 'מלבושים', הינו כל ה'מעשה של מצרים' שהיא בחינת 'מלבושים', כנ"ל (עין ב'שער־הפנינות' דרושי הפסח).

[ב'שיח־שפריקד' ש"ב תרסח: אמר פעם מוהר"ן ז"ל: "אלו לא הייתי רואה אצל רבנו בתחלת התקרבותי, את הפמוטות

וצלחות הפסח [זילבערנע לייקטער און זילבערנע שיסלעך] שהיו לרבנו ז"ל - היה קשה לי יותר להתקרב! - כי הוא נולד וגדל בבית עשירים, ואלו לא היה רואה זאת אצל רבנו ז"ל, היה קשה לו להתקרב].

"ולא שמענו אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה"

(שמות ו, ט)

ח. ח"א ת, ט - עקר 'רוח־החיים' הוא בה'תורה', כמו שכתוב (בראשית א, ב): "ורוח אלקים מרחפת על פני המים" - "הוא התורה" (תקוני־זהר עז: קכ).

ועל־כן ב'מצרים' שהיה קדם 'קבלת־התורה', ולא היה להם מהיכן לקבל ה'רוח־החיים', נאמר בהם (שמות ו, ט): **"מקצר רוח" - פי לא היה להם מאין לקבל ה'רוח־החיים', שהוא בחינת "ארץ אפים" (שמות לד, ז), "מאריך רוחה" (תרגום שם; ירושלמי תענית פ"ב ה"א), כנ"ל.**

ועל־כן נאמר בהם: **"מקצר רוח" - שהוא הפך "ארץ אפים", בחינת ה'רוח־החיים' שממשיכין על־ידי 'אנחה', להשלים ה'חסרון', פי ה'רוח' הוא 'שלמות־החסרון'.**

וזהו בחינת (תהלים פא, יא): **"הרחב פיך ואמלאהו" - שנתמלא ה'חסרון' וכו'. וזהו בחינת "מלאפנים, מלא־פנים" (ספר הנקוד' לרבנו יוסף גיקטליא, בעל 'שערי־אורה).**

וזהו שדקדק (תהלים שם): **"אנכי ה' אלקיך המעלה מארץ מצרים" - וקבלו ה'תורה' אשר שם ה'רוח' - אזי דיקא: "הרחב פיך ואמלאהו", בחינת 'מלאפנים' כנ"ל, בחינת 'שלמות־החסרון'.**

פי דיקא אחר 'ציאת־מצרים', בחינת: **"המעלה מארץ מצרים", שאז נתבטל בחינת "מקצר רוח" הנ"ל, פי קבלו ה'תורה' ששם ה'רוח־החיים' כנ"ל, על־כן אז דיקא: "הרחב פיך ואמלאהו", בחינת 'שלמות־החסרון', בחינת 'מלא־פנים', בחינת (תהלים כ, ו): **"ימלא ה' כל משאלותיך"**.**

ועל־כן נזכר 'ציאת־מצרים' בפרשת 'ציצית' - פי 'ציצית' בחינת ה'רוח־החיים', בחינת (יחזקאל לו, ט): **'מארבע רוחות' וכו'.** [עין בפנים ענין ה'מלאפנים'].

ט. ח"ב פו - דע: שעל־ידי שהעולם הם מ'קטני־אמנה', על־כן צריכים ל'תענית', דהינו 'עבודות־קשות'.

כִּי בּוֹדְאֵי יָדוּעַ שְׂאֵפְשֵׁר לְעַבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְבָר, "כִּי אֵין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא בָּא בְטְרוּנְיָא עִם בְּרִיּוּתֵיּוֹ" (עבודת-זרה ג). אך מה שצריכין לפעמים לעבודות קשות, הוא בבחינת מה שאמרו רז"ל (סנהדרין ע"ד): **"בשעת שמה, אפלו אערקתא דמסאני יהרג ואל יעבר"**.

נמצא: שאף שבאמת אין ראוי שיהרג על זה, אך מחמת שהוא 'שעת-שמד', והם מתגברים ורוצים דיקא להעבירו על דת ולהביאו לכפירות חסין-שלום, על-כן הוא מכרח למסר נפשו אפלו על דבר קל.

וה'עבודה-זרה' וה'כפירות', הם בבחינת (תהלים קל"ה יז): "אף אין יש רוח בהם" - שאין בהם שום 'רוח' כלל.

וה'קטני-אמונה', הם בבחינת (שמות ו ט): "מקצר רוח" - שהוא כמו 'ממצע'. דהינו: שאין להם 'אמונה-שלמה', שהיא בחינת 'מאריך רוחו', כמובא במקום-אחר (לקוטי-מוהר"ן ח"א קנ"ה). ואף-על-פי-כן אינם כופרים לגמרי, שאין להם שום 'רוח' כלל. רק הם כמו 'ממצע', ו'רוחם' קצרה, בחינת: **"מקצר-רוח".**

וזהו (שם): **"מקצר רוח ומעבדה קשה" - שמחמת שהם בבחינת 'קצר-רוח', מחמת שהם 'קטני-אמונה' כנ"ל - על-ידי-זה צריכין לעבודות קשות' ול'תעניתים', כנ"ל. כמו שב'שעת-השמד' שהיא 'קלוקל-אמונה' לגמרי, צריכין אפלו למסר-נפשם ממש אפלו על דבר קל, כמו-כן ב'שיש 'קטנות ופגם באמונה', צריכין לעשות 'עבודות-קשות', כנ"ל.**

ויש כמה בחינות ב'קטני-אמונה' - כי יש אפלו 'צדיקים' שהם 'קטני-אמונה', כמו שדרשו רז"ל (סוטה מח): על פסוק (זכריה ד י): "כי מי בז ליום קטנות" - "מי גרם לצדיקים" וכו' [עין בקטע הבא מ'שיחות-הר"ן]. **[תפלה ב]**

י. שיחות-הר"ן קמ - בפשאר לי ענין הנדפס ב'לקוטי-תנ"א' (ח"ב פ"ו הנ"ל) על פסוק (שמות ו ט): "מקצר רוח ומעבדה קשה" - שעל-ידי 'קטנות אמונה' צריכין לעבודות קשות' וכו'. עמדתי לפניו כמשתומם, ומחשבותי היו תמהים בענין זה - כי נדמה לי שיש לי 'אמונה' קצת.

ענה ואמר בלשון גערה קצת, פאומר: **"ואם יש לך אמונה, אין לך אמונה בעצמך"** (האסטו אין דיר קיין 'אמונה' נישט).

והזכיר מיד מאמר רז"ל (סוטה מח - על זכריה ד י): **"כי מי בז ליום קטנות" - "מי גרם לצדיקים שיתבזו שלחנם לעתיד-לבוא? 'קטנות' שהיה בהם בעצמו, שלא האמינו בהם בעצמן"**. [לשון הגמרא: "קטנות שהיה בהן, שלא האמינו בהקדוש-ברוך-הוא" (ורש"י ז"ל פרש שם כפשוטו: "קטנות אמונה").

אבל מדקדוק לשון הגמרא שאמרו שם: **"קטנות שהיה בהם", נראה מבאר דברי רבנו ז"ל: שעקר 'קטנות האמונה' שלהן, היה בהן בעצמן.**

ויש לפרש לפי זה: "שלא האמינו בהקדוש-ברוך-הוא" - שהוא טוב לכל, והם חשובים וגדולים בעיניו יתברך! - ומחמת זה היה בהם 'קטנות' - וזה היה עקר 'קטנות-האמונה' שלהם: מה שלא האמינו בהם בעצמן. (ויש לכונן גם פרוש רש"י לזה).

והכלל המובן מדבריו: **שהאדם צריך שיהיה לו אמונה בעצמו, שגם הוא חביב בעיני השם יתברך. כי לפי גדלת טובתו של השם יתברך, גם הוא גדול וחשוב בעיניו יתברך.**

גם אחר-כך בסמוך, הגיע 'ראש-השנה' [שנת תקס"ח] ואמר אז התורה ס"א (בלקוטי-מוהר"ן ח"א), ושם הזכיר ענין 'חסרון אמונה' בעצמו, עין-שם באות ה'.

[תפלה ב]

"וידבר ה' אל משה לאמר" (שמות ו י)

יא. ח"א ד, ז - זה מן הנמנע, שלא יבוא לאדם איזה 'גדלות', כששומע שמספרין שבחו! - כל-שכן כש'מלך-גדול' משבח ומפאר אותו.

אבל צריך לזה בטול כל הרגשותיו וחמירותיו - אזי יכול האדם לשמע שבחו, ולא יבוא לו שום 'גדלות'!

כמו 'משה רבנו', שראה כתוב בתורה: **"וידבר ה' אל משה", "ויאמר ה' אל משה" - וישראל קוראין בכל יום בתורה שבחו של משה, והוא בעצמו מספר להם שבחיו, ולא היה לו שום התפארות וגדלות מזה, כמו שכתוב (במדבר יב ג): "והאיש משה ענו מאד"**.

"אלה ראשי בית אבתם" (שמות ו יד)

יב. ח"א יג, ד; נתביד רבנו ז"ל השיך לתורה יג (הנמצא בסוף הספר) - על-ידי 'המשכת' התורה, נמשך 'השגחה'. כי ה'תורה' היא:

"וְאֶהְרֵן אֶחִיךָ יְהִי נְבִיאָךְ" (שמות ז, א)

פְּתַרְגוּמוֹ: 'מִתְרַגְמֵנְךָ'. וְכֵן כָּל לְשׁוֹן 'נְבוּאָה', אָדָם הַמְכַרֵּז וּמְשַׁמֵּעַ לְעַם דְּבָרֵי תוֹכְחוֹת. וְהוּא מְגִזְרֵת (יִשְׁעִיה נז, יט): "נִיב שְׁפָתַיִם" (רש"י)

טז. ח"א י, ד - "הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתְךָ שֶׁל צְדִיקִים" (חלין ס:), וּמְשַׁגְר תַּפְלָה סְדוּרָה בְּפִיו, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה מִתַּפְלָתוֹ.

וְזֶה: "פִּי נְבִיא הוּא" (בְּרֵאשִׁית כ, ז) - לְשׁוֹן: "נִיב שְׁפָתַיִם" (יִשְׁעִיה נז, יט), כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ חֲז"ל (בְּרֵכוֹת לז: - עַל רַבִּי חֲנִינָא בֶן דּוּסָא שְׁאֵמַר: 'אִם שְׁגוּרָה תַּפְלָתִי בְּפִי יוֹדַע אֲנִי שְׁחָא מְקַבֵּל' וְכוּ' - מְנָא חֲנִי מִלֵּי, דְּאֵמַר קְרָא): "בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם - אִם שְׁגוּרָה תַּפְלָתוֹ בְּפִיו" וְכוּ'.

יז. ח"א ריב - 'נְבִיאִים' זֶה בְּחִינַת 'דְּבוּר הַתַּפְלָה', כְּמוֹ (יִשְׁעִיה נז, יט): "נִיב שְׁפָתַיִם".

יח. ח"ב א, ח - עַל־יְדֵי הַנְּבוּאָה, נִגְאֶלֶת הַתַּפְלָה מִן הַגְּלוּת, בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית כ, ז): "פִּי נְבִיא הוּא וַיִּתַּפְּלָל בְּעַדְךָ". שְׁעַל־יְדֵי 'נְבוּאָה' - הַתַּפְלָה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי הַתַּפְלָה הִיא בְּחִינַת (יִשְׁעִיה נז, יט): "בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם" - בְּחִינַת 'נְבוּאָה'.

"וְהוֹצֵאתִי אֶת צְבֹאתַי, אֶת עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" (שמות ז, ד)

יט. ח"ב ה, י - בְּנִיסָן הוּא זְמַן הַגְּאֻלָּה, כִּי "בְּנִיסָן נִגְאָלוּ" (רֵאשִׁיָּה שְׁנָה יא), וְזֶה יְדוּעַ (שְׁעַר־הַכּוֹנֵנוֹת פֶּסַח א): "שְׁעַקְר גְּלוּת־מִצְרַיִם הָיָה לְתַקֵּן 'חֲטָא אָדָם־הֶרֶאשׁוֹן'" - "שְׁהִיו שְׂדִים מִחֲמִין אוֹתוֹ וְהוֹלִיד שְׂדִין" וְכוּ' (עֲרוּבִין יח:), וְהַחֲמוּם הוּא עַל־יְדֵי 'חֲלִישׁוֹת־הַמְלָאךָ, וּמִחֲמַת זֶה הָיָה גְּלוּת־מִצְרַיִם'. וְ"בְּנִיסָן נִגְאָלוּ" - וַנִּתְתַּקֵּן 'חֲטָא אָדָם־הֶרֶאשׁוֹן' אַז.

נִמְצָא: שְׁבְּנִיסָן נִתְחַזַּק כַּח הַמְלָאךָ, שְׂזָה בְּחִינַת: 'תַּקֵּן חֲטָא אָדָם־הֶרֶאשׁוֹן, שְׁנִתְתַּקֵּן בְּנִיסָן' בְּעַת גְּאֻלַּת־מִצְרַיִם.

וְזֶה שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת ז, ד): "וְהוֹצֵאתִי אֶת צְבֹאתַי" - בְּחִינַת: 'מְלָאכִים' שְׂיִצְאוּ וְנִגְאָלוּ בְּנִיסָן' - כִּי אַז נִתְחַזְּקוּ וַנִּתְתַּקְּנוּ.

"וְאָמַרְתָּ אֶל אֶהְרֵן, קַח אֶת מִטָּה, וְהִשְׁלַךְ לִפְנֵי פְרַעֲהוּ יְהִי לְתַנִּין" (שמות ז, ט)

כ. ח"ב ח, ב-ג - "עַקְר הַתַּפְלָה הִיא רַחֲמִים־וְתַחֲנוּגִים" (אָבוֹת פ"ב מ"ג), וְעַקְר הַרַחֲמִים תְּלוּי בְּדַעַת' וְכוּ'. וְלִפְעָמִים כְּשֶׁהִסְטָרָא־אֲחֵרָא יוֹנְקַת מִן הַרַחֲמָנוֹת, אַזִּי הֵם מִמְּשִׁיכִין לְעַצְמָן

'טְעָמִים, נְקוּדוֹת, תְּגִין, אוֹתוֹת', שְׁהֵם "תְּלַת גּוּנִין דְּעֵינָא וּבַת־עֵין" (תַּקּוּנֵי־זֵהָר קכז:).

וְזֶה שְׁמֵתַחֲלַת הַתּוֹרָה בְּ"בְּרֵאשִׁית" (בְּרֵאשִׁית א, א): "תִּמְן רָאשֵׁי, תִּמְן בַּת" (תַּקּוּנֵי־זֵהָר יח:), 'רָאשֵׁי' - "אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתֵם" (שְׁמוֹת ו, יד), שְׁהָאָבוֹת הֵם: "תְּלַת גּוּנִין דְּעֵינָא". 'תִּמְן בַּת' - דָּא 'בַּת־עֵין'.

יג. ח"א לת, ז - כְּשֶׁעוֹשֶׂה 'תְּשׁוּבָה', וּמְסִיר מִפְּנֵי הַטְּפָשׁוֹת, וְנִתּוּסַף בּוֹ שְׁכָלוֹ - אַזִּי הוּא מִתְבַּיֵּשׁ בְּיוֹתֵר, וְנִתְגַּלָּה הַבוּשָׁה עַל פְּנָיו. וְהַבוּשָׁה הַזֹּאת, הוּא בְּחִינַת 'אוֹר הַתַּפְּלִין'.

וְזֶה פְּרוּשׁ: "בְּרֵאשִׁית" (בְּרֵאשִׁית א, א) - "יֵרָא בַשֵּׁת" (תַּקּוּנֵי־זֵהָר צב:), כִּי הַיֵּרָאָה הוּא הַבוּשָׁה. "תִּמְן רָאשֵׁי תִּמְן בַּת" (תַּקּוּנֵי־זֵהָר יח:), [תְּלַת גּוּנֵי עֵינָא, אֲנִין תְּלַת אָבָהוּ, דְּאֵתְמַר בְּהוּ (שְׁמוֹת ו, יד):] "אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתֵם" (תַּקּוּנֵי־זֵהָר שם), הִינֵנו: "תְּלַת גּוּנִין דְּעֵינָא בַּת־עֵין" (תַּקּוּנֵי־זֵהָר קכז:), רְמַז: 'מְקוּם־הַתַּפְּלִין', "וּלְטוֹטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ" (שְׁמוֹת יג, טז), וְ"תְּלַת גּוּנִין דְּעֵינָא וּבַת עֵין", הֵם אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת.

יד. ח"א נז, בסוף - הָאָבוֹת הֵן הַרָאשִׁים, בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת ו, יד): "אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתֵם" (עֵין בְּפָנִים).

"הוּא מֹשֶׁה וְאֶהְרֵן" (שמות ו, כז)

טו. ח"א סה, בסוף - וְזֶה בְּחִינַת הַצְּרִיעוֹן, בְּחִינַת 'מֹשֶׁה וְאֶהְרֵן'. 'צָן' הוּא בְּחִינַת הַנְּפֶשׁ, בְּחִינַת (יְרֻמְיָה לא, יא): "וְהִיתָה נֶפֶשׁ כְּגַן רוּחַ". 'עֵדוֹן' הוּא בְּחִינַת הַתְּכֵלִית, כִּי "עֵדוֹן עֵין לֹא רֵאתָה" (בְּרֵכוֹת לד:), בְּחִינַת 'בְּטוּל'.

[בְּאוֹר הַמַּעֲתִיק בְּקַצְוֵי־לְקוּטֵי־מִזְהָר' (ר' נַחֲמָן ב"ר בְּרוּךְ אֲפֹרִים בַּעַל 'בְּאִיבֵי־הַחַל'): נִרְאָה לְפִי־עֵינֵינוּ דַּעֲתֵי לְבָאָר, שְׁכּוֹנָנוּ בְּזָה: כִּי הֵם 'בְּעַלְיֵי־הַשְּׂדֵה' וְהַצְּרִיעוֹן' שִׁיכּוּלִים לְהַבִּיא נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַתְּכֵלִית.

כִּי 'אֶהְרֵן' הוּא בְּחִינַת הַצָּן, בְּחִינַת: "וְהִיתָה נֶפֶשׁ כְּגַן רוּחַ", שְׁמָסִים שֵׁם הַכְּתוּב (יְרֻמְיָה שם, יג): "וְרוּחֵי נֶפֶשׁ הַכְּהֻנִּים דָּשׁוּ". וְ"מֹשֶׁה" הוּא בְּבְחִינַת הַצְּרִיעוֹן - 'בְּטוּל אֶל הַתְּכֵלִית', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּסִימָן ד (אוֹת ט): "שְׁמֶשׁה בְּטַל כָּל יִשׁוּתוֹ, וְדַבַּק עֲצָמוֹ לְהַתְּכֵלִית לְאוֹר־אֵין־סוּף, שְׁאִין שֵׁם שׁוֹם שְׁנוּי רְצוֹן וְכוּ'.

וְשֵׁם בְּגִיְעָדוֹ יַעֲשֶׂה הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַמְּחוּל לְצְדִיקִים לְעַתִּיד־לְבוֹא, וְכָל אֶחָד מִרְאָה בְּאֲצַבְעוֹ" (תַּעֲנִית לא), שְׁמִבְּאָר בְּסוּף הַתּוֹרָה הַזֹּאת: שְׁהַמְּחוּל' הִזָּה, הוּא הַשְּׁמִחָה הַבְּאָה מִהַבְּטוּל' הַנִּל, שְׁהוּא הַכְּלִי לְקַבְּלַת־הַתּוֹרָה, שְׁהִיא בְּחִינַת: "כְּתָבִים בְּאֲצַבַּע אֱלֹקִים" (שְׁמוֹת לא יח)].

הרחמנות, ונתמעט הרחמנות' אצלנו. ואפלו מעט הרחמנות' שנשא, הוא בבחינת 'אכזריות', פי על-ידי שהם יונקים מן הרחמנות, נתקלקל הרחמנות' ונעשה 'אכזריות' וכו'.

וזה בחינת (איכה ד, ג): "גם תנים הלצו שד" - זה בחינת רחמנות דסטרא-אחרא, בחינת (ישעיה יג, ו): "בשד משדי".

פי 'ש-די' - הוא בחינת רחמנות דקדשה, בבחינת (בראשית מג, יד): "ואל ש-די יתן לכם רחמים", שהוא בחינת תפלה, שהוא 'שדוד המערכות'.

ועל-ידי "שד משדי", בחינת הרחמנות דסטרא-אחרא, בחינת: "גם תנים הלצו שד" - על-ידי-זה: "בת עמי לאכזר" (איכה שם) - פי על-ידי-זה שהם יונקים מן הרחמנות, על-ידי-זה גם מעט הרחמנות' הנשא אצלנו, נפגם ונעשה 'אכזריות'.

ועל-ידי-זה נפגם ה'דעת' ונקטן, ונעשה בבחינת 'מחין דקטנות', ואזי הם יונקים חסו-שלוס מ'פגם-הדעת', בבחינת (בראשית ג, א): "והנחש היה ערום". הינו: דעת דסטרא-אחרא, שיונק על-ידי נפילת הדעת דקדשה. ומזה בא חסו-שלוס תאות-נאוף וכו'.

ואזי אי-אפשר להתפלל בבחינת רחמים ותחנונים, ואז התפלה, בבחינת 'דין'. וכשהתפלה הוא בבחינת 'דין', אז הסטרא-אחרא בולעת התפלה חסו-שלוס, פי עקר יניקת הסטרא-אחרא היא מבחינת 'דינים', שהם 'מחין דקטנות' וכו', ועל-כן הם נאחזין חסו-שלוס ב'תפלה' זו שהיא בחינת 'דין', ובולעין אותה-חסו ושלוס.

ואז צריכין בעל כח גדול שיוכל להתפלל תפלה בבחינת 'דין', כמו 'פינחס' בעת שקנא על מעשה זמרי, כמו שכתוב (תהלים קו, ל): "ויעמד פינחס ויפלל", ודרשו רז"ל (סנהדרין מד): "שעשה פלילות עם קונו" - הינו תפלה בבחינת 'דין'.

פי קנא על מעשה זמרי (במדבר כה, ז), שהוא בחינת (איוב לא, יא): "פי היא זמה והוא עון פלילים", הינו שהוא עוון שצריכין לזה תפלה בבחינת 'דין', שהוא בחינת 'פלילים', בחינת: "ויעמד פינחס ויפלל".

פי כשיש פגם תאות-נאוף חסו-שלוס, שאז התפלה בבחינת 'דין', והסטרא-אחרא בולעת אותה חסו-שלוס - אז צריכין בעל כח גדול, שיתפלל תפלה בבחינת 'דין'.

וכשה'בעל-כח' מתפלל תפלה בבחינת 'דין', ואזי הסטרא-אחרא רוצה לבלע אותה, פי היא בולעת תמיד התפלות שהם בבחינת 'דין פנ"ל' - אזי זאת התפלה עומדת בבית-הבליעה שלו, בבחינת (שם מא, יד): "בצוארו ילין עז" - הינו: התפלה של ה'בעל-כח' הנ"ל, שהוא בחינת "מטה עז", היא עומדת לו בצוארו, בבית-הבליעה שלו.

ואזי הוא מכרח לתן 'הקאות' - הינו: שהסטרא-אחרא מכרח להקיא ולהוציא כל הקדשות של ה'דעת' וה'רחמנות' וה'תפלות' שבלע, בבחינת (שם כ, טו): "חיל בלע ויקאנו".

ולא די שהוא מקיא ומוציא כל הקדשה שבלע, אף גם הוא מכרח להקיא ולהוציא 'עצמות החיות שלו' ממש, בבחינת (שם): "מבטנו יורישנו אל" - הינו: שמוציא ומקיא עצמות חיותו ממש. וזהו בחינת 'גרים' שמתגדין - שהיו תחלה מעצמות הסטרא-אחרא ממש, ועכשו חוזרין אל הקדשה.

וזהו בחינת (תהלים קי, ב): "מטה עזך ישלח ה' מציון, רדה בקרב איביך" - "בקרב" דיקא, בחינת: "מבטנו יורישנו אל". פי 'מטה עז', הינו התפלה של הבעל-כח הנ"ל - היא יורדת 'בקרב' ממש, פי על-ידיה הוא מוציא ומקיא עצמות חיותו ממש, מקרבו ומבטנו, בחינת: "מבטנו יורישנו אל", פנ"ל.

וזה בחינת (שם עד, יג): "אתה פוררת בעוזך ים, שפרת ראשי תנינים על המים" - פי על-ידי 'מטה עז' הנ"ל, הוא משבר "ראשי תנינים על המים" - הינו: הסטרא-אחרא והנחש, שהיתה יונקת מן הרחמנות וה'דעת' פנ"ל.

ועל-ידי 'מטה עז' הנ"ל, הינו: התפלה של הבעל-כח, בחינת 'פינחס' - על-ידי-זה הוא מוציא קדשת הדעת והתפלות שבלע, ו"משבר ראשי תנינים על המים" פנ"ל.

פי התפלה של הבעל-כח, שהיא בבחינת 'דין', בחינת: "ויעמד פינחס ויפלל" - עומדת בבית-הבליעה של הנחש, ועל-ידי-זה הוא מכרח להקיא ולהוציא הכל פנ"ל.

וזהו צדוף "ויפלל" - ראשי-תבות (שמות ז, ט): "והשלך לפני פירעה יהי ל'תנין". פי צריכין

לְהַשְׁלִיךְ מִטַּה עֵז, בְּחִינַת הַתְּפִלָּה הַנ"ל, לְהַתְּנִיחַ, בְּבַחֲיִנַת: "וְהַשְׁלִיךְ לִפְנֵי פְרַעֲהַ יְהִי לְתַנּוּן".

שְׁמִשְׁלִיכִין בְּכוּנָה הַמִּטַּה עֵז לִפְנֵי הַסְטָרָא אַחֲרָא - פְּדֵי שִׁיחִיה לְהַתְּנִיחַ - הֵינּוּ: פְּדֵי שִׁיבְלַע הַתְּנִיחַ אֶת הַתְּפִלָּה הַזֹּאת - כִּי עַל-יַד־יָזֶה מוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ כָּל הַקְּדוּשׁוֹת שְׁבֻלַע, כִּי הִיא עוֹמֶדֶת בְּבֵית-הַבְּלִיעָה שְׁלוֹ בְּנ"ל.

"נָבַד לֵב פְּרַעֲהַ מֵאֵן לְשַׁלַּח הָעַם" (שְׁמוֹת ז, יד)

כ.א. ח"א סד, ו (עֲנִין כְּבוֹדֵת-הַלֵּב) - "בֹּא אֵל פְּרַעֲהַ, כִּי אֲנִי הַכְּבֹדְתִי אֶת לְבֹו וְאֶת לֵב עַבְדִּי" (שְׁמוֹת י, א). 'פְּרַעֲהַ' הוּא בְּחִינַת הַחֲלָל־הַפְּנוּי, כִּי 'פְּרַעֲהַ' לְשׁוֹן 'בְּטוֹל', מְלֻשׁוֹן (שְׁמוֹת ה, ד): "תִּפְרִיעוּ אֶת הָעַם". וְגַם 'פְּרַעֲהַ' לְשׁוֹן הַתְּגַלּוּת, הֵינּוּ בְּחִינַת הַחֲלָל־הַפְּנוּי - שֶׁהוּא 'בְּטוֹל' וְפְנוּי מִכָּל, וּבִתּוֹכוֹ הַתְּגַלּוּת כָּל הַבְּרִיאָה.

וְשֵׁם בְּחֲלָל־הַפְּנוּי, יֵשׁ 'פְּבִדוֹת-לֵב' - כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג בְּחִינַת הַחֲלָל־הַפְּנוּי, וְכָל הַחֲכָמוֹת הַבָּאִים מִשָּׁם, יֵשׁ בָּהֶם 'פְּבִדוֹת-לֵב' - שֶׁנִּשְׁאָרִים בְּקִשְׁיָא עַל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְאִי אֶפְשָׁר לְמַצֵּא שֵׁם הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, מִחֲמַת שֶׁפְּנֵה אֱלֻקוֹתוֹ מִשָּׁם כְּבִיכּוֹל, כְּדֵי שֶׁתּוּכַל הַבְּרִיאָה לְהַתְּהוּוֹת.

וְזֶה: "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדְתִי אֶת לְבֹו וְאֶת לֵב עַבְדִּי". "עַבְדִּים" - הֵם בְּחִינַת הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל כָּל הַחֲכָמוֹת, כִּי כָּל חֲכָמָה יֵשׁ לָהּ הַהִקְדָּמוֹת, וְהֵם נִקְרָאִים 'עַבְדִּים' וְ'מְשֻׁמְשִׁים' לְהַחֲכָמָה.

הֵינּוּ: שְׁבֻל הַחֲכָמוֹת וְהַהִקְדָּמוֹת הַבָּאִים מִשָּׁם מִ'חֲלָל־הַפְּנוּי' - יֵשׁ בָּהֶם 'פְּבִדוֹת-לֵב' - שֶׁנִּשְׁאָרִים בְּקִשְׁיָא, בְּנ"ל. [הַהֲמָשָׁךְ נִמְצָא בַתְּחֵלֶת 'פְּרַשַׁת בֹּא'].

[וּבְכַתְּבִינֵד רַבְנוּ ז"ל הַשִּׁיף לְתוֹרָה הַזֶּה, הַנִּדְפָּס בְּסוּף הַסֵּפֶר: "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדְתִי", לְשׁוֹן 'לְבוּשׁ וְהַסְתָּרָה' - "אֶת לְבֹו וְלֵב עַבְדִּי". וְזֶה: "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדְתִי" - הֵינּוּ: הַלְבָּשְׁתִּי וְהַסְתַּרְתִּי אֶת לֵב וְתוֹכוֹ שֶׁל הַחֲלָל־הַפְּנוּי שֶׁל הַחֲכָמוֹת הַנ"ל, וְהַלְבָּשְׁתִּי אֶת 'תּוֹךְ וְלִבְּךָ' שֶׁל הַהִקְדָּמוֹתֵיךְ, שֶׁלֹּא יוּכַל שׁוּם אָדָם לְהִבִּין זֹאת. וְזֶה שְׂאִין אָדָם יְכוּל לְהִבִּין זֹאת הַחֲלָל־הַפְּנוּי - כְּלִיזָה כְּדֵי שֶׁתּוֹכּוֹ אֲשֵׁים בְּתוֹכוֹ כָּל הַעוֹלָמוֹת וְכוּ'].

"וַיַּחֲזֹק לֵב פְּרַעֲהַ, וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים" (שְׁמוֹת ז, כב)

"וַיַּחֲזֹק לֵב פְּרַעֲהַ" - לּוֹמֵר: עַל-יַד־יְדֵי מְכַשְׁפוֹת אַתֶּם עוֹשִׂים כֵּן, תִּבְּנֵן אַתֶּם מְכַנְיִסִין לְעַפְרַיִם, עִיר שְׁבִלָה תִּבְּנֵן, אִף אַתֶּם מְבִיאִין מְכַשְׁפוֹת לְמִצְרַיִם שְׁבִלָה בְּשִׁפְיָם" (רש"י: מְנַחֲתֵי פֶה. שְׁמוֹת-רַבָּה ט, ז)

כ.ב. ח"א יא, א - "שְׂאֵלוּ יוֹחֲנָנִי וּמִמְרָא לְמֹשֶׁה: תִּבְּנֵן אֶתְּהָ מְכַנְיִס לְעַפְרַיִם, וְהַשִּׁיב

לָהֶם: אֲמַרְי אֲנָשִׁי, לְמָתָא יִרְקָא, יִרְקָא שְׁקָל" (מְנַחֲתֵי פֶה. שְׁמוֹת-רַבָּה ט, ז).

[פֶּרֶשׁ רִש"י: "אֲמַרוּ לִיָּה יוֹחֲנָנִי וּמִמְרָא" - רָאשֵׁי מְכַשְׁפִּים שֶׁל מִצְרַיִם, לְמַשְׁה-רַבְּנֵנוּ, כְּשֶׁהִתְחִיל לַעֲשׂוֹת הַאוֹתוֹת לְעֵינֵי פְּרַעֲהַ, שֶׁהָיוּ סְבוּרִין שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם עַל-יַד־יְדֵי פְּשׁוּף.

"תִּבְּנֵן אֶתְּהָ מְכַנְיִס לְעַפְרַיִם" - 'עַפְרַיִם' שֶׁהוּא מְקוֹם הַרְבֵּה תְּבוּאָה, אַתְּהָ מְבִיא לְשֵׁם תְּבוּאָה לְמִכּוֹר, בְּתַמְזִיחַ? כִּךְ אֲרָץ-מִצְרַיִם שֶׁהִיא מְלֵאָה בְּשִׁפְיָם, אַתְּהָ בָּא לְשֵׁם לְעַסֵּק בְּכַשְׁפִּים!]

"אֲמַר לָהֶם לְמָתָא יִרְקָא, יִרְקָא שְׁקָל" - לְעִיר שְׂגוּל שֶׁם יִרְק הַרְבֵּה, הִבֵּא יִרְק שְׁלֹךְ לְמִכּוֹר, לְפִי שֶׁמִּתְקַבְּצִין שָׁם הַכָּל לְקִנּוּת. הֵם אֲמַרוּ לוֹ דְּבַר־לְצַנּוּת, וְהוּא הַשִּׁיב לָהֶם בְּעֵינָם].

"תִּבְּנֵן" זֶה בְּחִינַת 'תְּבוּנָה', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (מְשַׁלֵּי ב, יא): "תְּבוּנָה תִּנְצְרֶךָ", שֶׁהֵם הִבִּינוּ: שִׁמְשֵׁה רוּצָה לְהַכְנִיס תְּבוּנוֹת-הַתּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן שְׂאֵלוּ: "כִּי בְּזִמְנֵן שְׂאִין יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוּנוֹ שֶׁל מְקוֹם הֵם מְשׁוּלִים לְעַפְרַיִם" (סִפְרֵי עֲקֵב יא), וְאִיךְ יוּכַל לְהַבִּיאֵם לְמַדְרַגָּה גְבוּהָה לְתְּבוּנוֹת-הַתּוֹרָה?! - וְזֶה: 'תִּבְּנֵן' לְשׁוֹן 'תְּבוּנוֹת-הַתּוֹרָה', אַתְּהָ מְכַנְיִס לְעַפְרַיִם, זֶה בְּחִינַת 'עַפְרַיִם', הֵינּוּ 'מַדְרַגָּה פְּחוּתָה'.

הַשִּׁיב לָהֶם: "אֲמַרְי אֲנָשִׁי לְמָתָא יִרְקָא, יִרְקָא שְׁקָל" - שְׁעַל-יַד־יְדֵי הָאֲמִירוֹת וְהַדְּבוּר שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, יֵאִיר לוֹ הַדְּבוּר לְכָל הַמְּקוֹמוֹת שְׁצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, שְׁיִוְכַל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. 'יִרְקָא' הוּא בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה'.

"יִרְקָא שְׁקָל" - בְּחִינַת 'תְּשׁוּבַת-הַמְּשַׁקָּל', שֶׁהַדְּבוּר יֵאִיר לוֹ שְׁיִוְכַל לַעֲשׂוֹת 'תְּשׁוּבַת-הַמְּשַׁקָּל' מִמֶּשׁ.

"וַהֲדַגָּה אֲשֶׁר בִּיאֹר מֵתָה וַיִּבְאֵשׁ" (שְׁמוֹת ז, כא)

כ.ג. שִׁיחוֹת שְׂאֲחֵרֵי סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת - מִימֵי-יְלָדוּתוֹ: פְּעַם-אַחַת בָּאוּ אֵלָיו עִם פְּדִיּוֹן לְהַתְּפַלֵּל עַל יְלָדָה 'שְׂרָה אֶסְתֵּר בַּת יְהוּדִית', וְאָמַר שֶׁתּוֹמַת, וְכֵן הָוָה.

וְאָמַר: שְׂיַדַע זֹאת מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. שְׂרָאָה אִזּוֹ פְּסוּק (שְׁמוֹת ז, כא): "וַהֲדַגָּה אֲשֶׁר בִּיאֹר מֵתָה וַיִּבְאֵשׁ", וּבִאֵלוֹ הַתְּבוּת: "מֵתָה, וַיִּבְאֵשׁ" נִתְּגַלָּה לוֹ זֹאת. 'מֵתָה', וַיִּבְאֵשׁ' רָאשֵׁי-תְבוּת: שְׂרָה אֶסְתֵּר בַּת יְהוּדִית וַיִּבְאֵשׁ מֵתָה. הַשֵּׁם-יִשְׁמְרֵנוּ.

"ותעל הצפרדע" (שמות ח, ב)

"ומאי ותעל הצפרדע, צפור דע, שיש בה דעה!

בשעה שהעופות הם צמאין ובאין לשתות מן היאור ומן האגמים, קוראין אותם ואומרים להם: 'בואו ושתו אל תתיראו' (תנא דבירא אליהו רבה פ"ז)

כד. ח"א ג - הנה קולי הנגינה, נמשכת מן השתי צפרים חיות טהרות (ויקרא יד, ד). וכתוב בזהר (ויקרא נג): **"שהשתי צפרים הנ"ל יונקים מאתר דנביאים ינקין"**. וכשהמנגן הוא רשע - אזי הוא לוקח הנגינה שלו מצפרים אחרות שבקלפה; וכתוב בזהר (שם): **"כי הצפרים שבקלפה יונקין מ'דיי המלכות"**.

ואיתא ב'כתבירא ריז"ל' (עץ חיים מח, ב): **"כי צפרים שבקלפה, הם מחין שבמלכות דקלפה; והשתי צפרים חיות טהרות, הם בנין המלכות דקדשה"**.

לפיכך נשתבח דוד לפני שאול (שמואל א טז, יח): **"ויודע נגן" - פי הנגינה היא בנין המלכות; לכך ראוי הוא למלכות**.

וזה שאמר רבה בר בר חנה (בבא בתרא עג): **"לדידי הוי לי ההיא אקרוקתא"**, ופרש רבנו שמואל: **"צפרדע, הינו צפור דעה"** (תנא דבירא אליהו רבה פ"ז; ועין 'שערי הפסוקים' בפרשתו 'פרשת וארא').

[הוספה מכתבירא מזהרנ"ת ז"ל: כמו שאמרנו, שהצפרים הנ"ל של הקלפה, הם מוחי המלכות דקלפה, והינו "צפור דעה" הנ"ל].

"דהוי פי אקרא דהגרוניא" (בבא בתרא שם) - מלשון (ישעיה נח, א): **"קרא בגרון" - הינו: שהנגינה נמשך ממנו** - [הוספה מכתבירא מזהרנ"ת ז"ל: מן ה"צפור דעה" הנ"ל].

כה. ח"א טו, ה - לדידי הוי לי ההיא אקרוקתא (בבא בתרא עג), **"אקרוקתא" פרש רש"י: "צפרדע"**.

וזה בחינת עלית היראה לשרשה, הינו 'דעת' - פי 'צפרדע' היא מלה מרפבת: **"צפור דעה"** (תנא דבירא אליהו רבה פ"ז; ועין 'שערי הפסוקים' בפרשתו 'פרשת וארא'), ו'צפור' הוא בחינת 'יראה', בחינת 'ארץ', כמו שכתוב (ישעיה כד, טז): **"מכנה הארץ זמרת"** וכו' (עין בפנים).

"ויצעק משה אל ה'" (שמות ח, ח)

כו. ח"א עה - בתורה ותפלה, יש שני גונים: מחשבה ו'צעקה'. והוא בחינת 'משה ו'דוד'.

כי ה'צעקה' - בחינת (משלי א, כ): **"הכמות בחוץ תרנה"**. וב'מחשבה' - בחינת (שיר השירים ז, ב): **"חמוקי ירכיך"**.

ב'משה' פתיב (שמות ח, ח): **"ויצעק משה"**, ופתיב (דברים לא, א): **"ויילך וידבר"** וכו', כלומר: שהיה מקהיל קהלות פרבים. וזה בחינת: **"הכמות בחוץ תרנה"**.

וב'דוד' פתיב (תהלים סח, כז): **"במקהלות ברכו אלקים"**. והוא גם כן: **"הכמות בחוץ תרנה"**.

"אצבע אלקים הוא" (שמות ח, טו)

כז. ח"א סה, בסוף - עתיד הקדושי פרוץ הוא לעשות מהול לצדיקים לעתיד לבוא, וכל אחד מראה באצבעו וכו' (תענית לא). **"מהול"** - זה בחינת השמחה, שהיא פלי לקבלת התורה.

ובלויזה על ידי ה'בטול' - שעל ידי ה'זריחה' של ה'רשימו' מן ה'בטול', משם באה ה'תורה' על ידי ה'פלים'.

וזה בחינת **"מראה באצבעו"**. **"מראה"** - זה בחינת: ה'מראה' וה'זריחה' של ה'רשימו', שמשם באה ה'תורה'.

וזה בחינת: **"מראה באצבעו"** - בחינת ה'תורה', שהיא בחינות (שמות לא, יח): **"אצבע אלקים"**. [הכוונה על הפסוק בפרשת 'פירשתא' (שמות לא, יח) "לחת אבן פתיבם באצבע אלקים" - אבל מכיון שכתוב גם בפרשתו: "אצבע אלקים", הבאנוה גם כן].

"נצאתי את העיר אפרש את פני" (שמות ט, כט)

כח. ח"א ז, א; ח"א ט, ה - עקר אמונה, בחינת תפלה, בחינת נפים, אינו אלא ב'ארץ ישראל, כמו שכתוב (תהלים לז, א): "שכן ארץ ורעה אמונה". ושם עקר עליות התפלות, כמו שכתוב (בראשית כח, יז): **"וזה שער השמים"**.

ובשביל זה כשפגם אברהם **"במה אדע"** (שם טו, ח), ויזה פגם ב'רשת ארץ', שהיא בחינת אמונה, בחינת תפלה - **היה גלות מצרים**.

ודוקא **"יעקב ובניו ירדו מצרים"** (יהושע כד, ד - בהגדה של פסח) - **פי הם בחינת שנים עשר נסחאות התפלה** (שערי הכפונות, דרושי עלינו לשבח א), והוריד אותם בגלות, ו'מצרים' הוא הפך

שֶׁאֲחֵר הַסְתַּלְקוֹתוֹ, אִי יַעֲסֹק בַּשְּׁלֵמוֹת תְּקוּנֵי הַתְּפִלָּה, לְגַמֵּר אֶת שְׁלוֹ בְּרִצּוֹנוֹ.

"כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד מֹשֶׁה" (שְׁמוֹת ט, לה)

ל. ח"א נב, א-ב - יש 'חותם', ויש 'חותם בתוך חותם'. (א) 'חותם הפנימי' של ה'רגלין' - בחינת 'מוכיחי-הדור' שהולכים להוכיח את ישראל. (ב) 'חותם' שהוא למעלה מזה ה'חותם', הינו: 'חותם החיצון' של ה'ידיים', בחינות 'ידיים' המקבילים 'מוסר' מאלו ה'מוכיחים', בחינות (איוב לז, ז): "בַּיַד כָּל אָדָם יַחְתּוּם".

וה'ידיים' - זה בחינת 'אמונה', שנתקבל בה ה'מוסר', בבחינת (שמות ט, לה; במדבר יז, ה; כז, כג): **"כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד מֹשֶׁה"**, בחינת (שמות יז, יב): **"וַיְהִי יָדָיו אֲמוֹנָה"**.

לא. ח"א נו, ט - ה'ידיים' - הן בבחינת 'שמים', ושם כל ה'דבורים', בחינת (תהלים קיט, פט): **"לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נֶצֶב בַּשָּׁמַיִם"** - נמצא: שמקבלין הדבורים מהידיים.

וזה בחינת: **"כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד"**, הנאמר **בְּמֹשֶׁה** (שמות ט, לה; במדבר יז, ה; כז, כג), ובשאר נביאים - כי שם כל הדבורים, ומשם מקבלין אותם (עין בפנים).

הנָּסִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יד, כז): **"וּמִצָּרִים נָסִים לְקִרְאתוֹ"** - שאין שם 'מקום הנסים', ואין שם 'מקום התפלה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ט, כט): **"וְהָיָה כִּצְאָתִי אֶת הָעִיר אֲפָרַשׁ אֶת כַּפֵּי"**.

"וְכָל הַגְּלוֹיֹת מְכַנְּיִם בְּשֵׁם 'מִצָּרִים', עַל שֵׁם שֶׁהֵם מִצָּרִים לְיִשְׂרָאֵל" (בראשית-רבה טז, ד). וכשפוגמין ב'אמונה', בתפלה, ב'ארץ-ישראל', יורד ל'גלות'.

כט. תי-מוהר"ן רנו - שמעתי מרבי נפתלי, שאמר באומרו: **"כִּצְאָתִי אֶת הָעִיר אֲפָרַשׁ אֶת כַּפֵּי"** (שמות ט, כט).

[ב'לקוטי-הלכות', חול-המועד ד, טו: מיתת הצדיקים שבחוץ-לארץ, הוא בבחינת 'תפלה בבחינת דין' - שמוסרים גופם שיקבר בחוץ-לארץ, ששם יניקת הסטרא-אחרא, ונדמה להסטרא-אחרא שהיא בולעת את הגוף הקדוש הזה.

אבל זה הגוף הקדוש, הוא 'בעלי-בטן גדול', ועומד להסטרא-אחרא בצוארה - עד שמכרחת על-ידי-זה להקיא הקאות הרבה מקרבה ובטנה וכו', עד שישגמר הצדיק מה שהתחיל. כי אז אינו פוסק מלעסוק בבחינת 'תקון-התפלה הנ"ל', עד שישגמר בְּרִצּוֹנוֹ, בבחינת (שמות ט, כט): **"כִּצְאָתִי מִן הָעִיר אֲפָרַשׁ אֶת כַּפֵּי"** - כשיצא מן העיר אל קברו, אז יפרש את כפיו בתפלה הנ"ל, עד שישגמר מה שרוצה.

ועלי-כן שם על קברו - יכול כל אחד להתתקן, אפילו הצרועי שבגרועיים וכו', ועלי-כן שם הכל יתתקנו פראוי, כל מי שיזכה לבא לשם בחייו וכו'.

וב'פרפראות-לחכמה' ח"ב ה, יד: - ונשמע מפיו הקדוש שאמר באומרו: **"כִּצְאָתִי אֶת הָעִיר אֲפָרַשׁ אֶת כַּפֵּי"** - הינו פאומר:

לְקוּטֵי תַּפְלוֹת עַל הַתּוֹרָה - פְּרָשַׁת וַאֲרָא

תַּפְלוֹת בְּעַנְיָן: "מִקְצֵר רוּחַ וּמַעֲבֵדָה קָשָׁה" | הַצְדִּיק הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר

האיר עינינו, והוציאנו מאפלה לאורה, מהשך לאור גדול, מעמקי הגלות בגוף ונפש וממון, ממ"ט שערי-טמאה למ"ט שערי-קדשה.

כי מעצם גדלת מעלת משה רבנו עליו-השלום, היא יכול להכניס השגת-אלקותך, אפלו לאנשים פחותים בדיוטא התחתונה מאד, כמנו היום.

ועתה באתי לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, גדל העצה ורב העלילה". למדני

א [לקוטי-תפלות ח"א ל

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דסבינא' - לעיל אות ד)
"לִכְנֵן אָמַר לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל וְגו', וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בֵּן אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (שמות ו, ו-ט)

"כל מה שהוא קטן ומרחוק ביותר מהשם-יתברך, צריך רבי גדול ביותר. כמו בשהיו ישראל במצרים, שהיו משקעים במ"ט שערי טמאה - היו צריכים משה רבנו עליו-השלום" (לקוטי-מוהר"ן ח"א ל) שגזכה ל'מנהיג-אמתני', גדול במעלה מפלגת ועצומה מאד מאד, כמו משה רבנו עליו-השלום, כי אין מי שיוכל לעזר אותנו, כי אם הצדיק הגדול במעלה מאד

מה רב טובך אשר עשית עמנו על-ידי משה רבנו עליו-השלום, אשר הוא

והורני, באיזה דרך, באיזה אפן, באיזה זכות, באיזה עצה ותחבולה, אזכה אנכי גם-כך, להשיג השגת אלקותך, אשר לכך נוצרתי. מאשר אתה ידעת, כי לא נבראתי בעולם השפל הזה, אלא כדי לרדף אחר התכלית הטוב הזה, להשיג השגת אלקותך יתברך.

מרא דעלמא פלא, אתה ידעת, כי אין מי שיוכל להכניס בנו השגת-אלקות, כי אם צדיקי-הדור האמתיים הגדולים במעלה מאד מאד.

כי לפי עצם ירידתנו והתרחקותנו מן-מאד, וכפי פחיתות נפשנו שאנו יודעים בעצמנו, אנו צריכים עכשיו 'מנהיג-אמתי', שיהיה גדול במעלה מפלגת ועצומה מאד מאד.

כי כל מה שהחולה נחלש ביותר, הוא צריך רופא גדול ביותר. וישראל במצרים שהיו במדרגה פחותה מאד במ"ט שערי-טמאה, לא היה מי שיוכל לעזר להם, כי אם משה רבנו עליו-השלוש.

ועכשיו שנפלנו בגלות גדול בגוף ונפש, יותר ויותר מגלות-מצרים, בודאי אין מי שיוכל לעזר אותנו, כי אם הצדיק הגדול במעלה מאד שיהיה בבחינת 'משה רבנו'.

ולא די שאין אנו זוכין להתקרב לצדיק אמתי כזה, אף גם בעונותינו-הרבים שפכת חמתך עלינו, ולקחת מאתנו כל מאורי עינינו, כל צדיקינו-האמתיים הגדולים במעלה מפלגת ועצומה מאד.

ומה נעשה עכשיו בעת הזאת, בפרט איש כמוני, הולך כמוני, מדכא ומענה ביסורי הנפש והגוף כמוני, נגוע ומכה ומטרף ומבלבל, "איש מכאבות וידוע הלי", מלא פצעים רבים ועצומים בלי שעור. "מכה רגל ועד ראש אין בי מתום, פצע

וחבורה ומכה טריה". מה אומר ומה אדבר ומה אצטדק, מי יחמל עלי ומי יקום בעדי. אבי שבשמים, אתה ידעת את כל לבבי, "ראה עניי וחלצני". רואה בעלבון עלובים, ראה בעלבוני. החומל על דל, חמל על דלותנו. "מציל עני מחזק מפנו, ועני ואביון מגוזלו". הצל והושיע עני ואביון כמוני, הוציאני מבין שני הפירים. "הצילה מחרב נפשי, מיד כלב יחידתי".

עזרני והושיעני, ומחל לי על כל עונותי המרבים, ותקנני בעצה-טובה מלפניך, והושיעני מהרה למען שמך, וזכני להתקרב אליך באמת מעתה ועד עולם. ועשה מה שתעשה, באפן שאזכה להשיג השגת אלקותך, באמת ובאמונה-שלמה, בקדשה ובטהרה גדולה, ובענוה אמיתית, כרצונך וכרצון צדיקי-האמתיים.

חוס וחנני, והצילני והושיעני בכל מיני הצלות וישועות, והעלני מהרה מאפלה לאורה, משעבוד לגאלה, מיגון לשמחה. ותטהרני מהרה מפל מיני טמאות, ותקדשני בכל מיני קדשות.

ואזכה לעלות ולהפלל מהרה, בכל החמשים שערי-קדשה, באמת ובאמונה-שלמה ובענוה אמיתית, עד שאזכה "לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו", להשיג השגת אלקותך בתכלית מדרגה העליונה, ולהכניס השגת אלקותך בלב כל ישראל עמך, בקדשה ובטהרה גדולה, באמת ובאמונה-שלמה ובענוה אמיתית כרצונך הטוב.

"האירה פניך על עבדך, הושיעני בחסדך. פניך האר בעבדך, ולמדני את חקיך. אני בצדק אחזה פניך, אשבעה בהקיץ תמונתך. ולא נסוג מן-תחינו ובשמך נקרא. ה' אלקים צב-אות, השיבנו, האר פניך ונושעה". אמן ואמן.

⊗ [ב] תפלות ותחנונים ח"ב ה ⊗

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב פו, 'מקצר רוח' - לעיל אות ט; ועל-פי שיחות הר"ן קמ, 'מקצר רוח' - לעיל אות י)

"ולא שמענו אל משה, מקצר רוח ומעבדה קשה"
(שמות ו, ט)

שנזכה לאמונה שלמה בהשם ובצדיקים האמתיים, ונזכה על-ידיה שלא נצטרך לסגופים ותעניות ושאר עבודות קשות - ונזכה להנצל מ'פגם אמונה' ו'קטנות האמונה'

"לב טהור ברא לי אלקים, ורוח נכון חדש בקרבי. אל תשליכני מלפניך, ורוח קדשך אל תקח ממני. השיבה לי ששון ישעך, ורוח נדיבה תסמכני. אזכרה אלקים ואהמיה, אשיחה ותתעטף רוחי סלה. אזכרה נגינתי בלילה, עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי. מהר ענני ה', כלתה רוחי, אל תסתר פניך ממני, ונמשלתי עם ירדי בור.

רבוננו של עולם, זכני להאמין בך ובצדיקיך האמתיים, באמונה שלמה. וזכנו לבחינת 'ארך-רוח', שיהיה לנו בחינת 'אריכת הרוח', להאריך אפנו ורוחנו על כל דבר. ולא יבלבל אותנו שום דבר ושום מניעה, מעבודתך הקדושה. ויקים בנו מקרא שכתוב: "טוב ארך-רוח, מגבה-רוח", ונאמר: "טוב ארך אפים מגבור, ומשל ברוחו מלכד עיר".

ותצילני מכל מיני פפירות רחמנא ליצלן, שהם בבחינת: "אף אין יש רוח בפיהם". ותצילני מכל מיני 'פגם אמונה' ו'קטנות האמונה', שזה בחינת "קצר-רוח" רחמנא ליצלן.

רבוננו של עולם, אתה ידעת מה שנעשה עמנו בדור-השפל הזה, ואיך שרבים קמים עלינו ברוחניות ובגשמיות, ורוצים להעבירנו על דת ממש רחמנא ליצלן, ולהכניס בפירות רחמנא ליצלן בישראל, עד שאפלו אצל האנשים-בשרים, נפגמה האמונה מאד, והיא בבחינת קטנות ושפלות מאד.

על-כן חוס וחמל עלינו, וזכנו להתחזק באמונתך הקדושה, ולהאמין בך ובצדיקיך האמתיים, באמונה שלמה באמת, ובלב-שלם ונכון.

וזכנו לעבד אותך בעבודה גדולה, ולמסר נפשנו ממש על-התורה ועל-העבודה, ועל כל דבר ודבר הנוגע לקדשת האמונה הקדושה, ולקבל עלינו כל העבודות-קשות, בשביל לעשות רצונך, בבחינת שאמרו רבותינו זכרונם-לברכה: "בשעת השמד, אפלו אערקתא דמסאני יהרג ואל יעבר".

ותצילנו מכל מיני 'קטנות האמונה', פי כבר הודעת לנו: שיש אפלו צדיקים שהם בבחינת קטני-אמונה. ואפלו אותם שזוכים לאמונה שלמה, הם גם-כן לפעמים בבחינת 'קטני-אמונה', על-ידי שאין להם אמונה בעצמם ובחדושי-תורתם, ואינם מאמינים בשלמות שיש להשם-יתברך שעשועים גדולים מעבודתם ומחדושי-תורה שלהם, עד שלפעמים מתרשלים על-ידיה מתורה ועבודה, מחמת 'קטנות-אמונה' שיש בהם, שאינם מאמינים בעצמם, כראוי להאמין בשלמות.

על-כן חוס וחמל עלינו, וזכנו לאמונה שלמה וישרה בכל הבחינות, עד שנזכה על-ידיה, שלא נצטרך לסגופים ותעניות ושאר עבודות קשות הרבה. רק נזכה, שנוכל לעבד אותך בכל דבר שבועולם, ולקים מקרא שכתוב: "בכל דרכיך דעהו, והוא יישר ארחיך". אמן בן יהי רצון.

הלימוד והתפלה בגליון הזה
יהא לטובת ולעילוי נשמת איש צדיק תמים
הרה"ג מוהר"ר אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל
נלב"ע ח' אלול תשע"ח לפ"ק - תנצב"ה